

РЕШЕНИЕ

№ 17

гр. Пазарджик, 31.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на дванадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Венцислав Г. Петров

при участието на секретаря Нели Ив. Въгларова
като разглежда докладваното от Венцислав Г. Петров Търговско дело № 20235200900115 по описа за 2023 година

Предявен е иск от А. Е. Т., ЕГН *****, чрез настойника си Б. З. Т., ЕГН *****, двамата с адрес: гр. П., ул. „И“ № **, чрез адв. С. Ч. от **, *срещу* „З Д Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за заплащане на обезщетение в размер на **36 607.83 лева** (след допуснато увеличение в размера по чл. 214, ал. 1, изр. 3 ГПК), представляващо имуществена вреда (пропусната полза) от загубени работоспособност и доходи, за периода **от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г.**, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, ведно със законната лихва от 19.02.2021 г. до окончателното плащане.

Предявен е иск от А. Е. Т., ЕГН *****, чрез настойника си Б. З. Т., ЕГН *****, двамата с адрес: гр. П., ул. „И“ **, чрез адв. С. Ч. от **, *срещу* „З Д Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за заплащане на периодично платимо **ежемесечно** обезщетение в размер на **933 лева** (след допуснато увеличение в размера по чл. 214, ал. 1, изр. 3 ГПК), представляващо имуществена вреда (пропусната полза) от загубени работоспособност и доходи, за периода **от 01.06.2023 г. до** настъпване на юридически факт, представляващ основание за изменение на размера или за отпадане на задължението за изплащане на присъденото месечно обезщетение, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, ведно със законната лихва, считано от 1-во число на съответния месец, за който се дължи плащането.

Предявен е иск от А. Е. Т., ЕГН *****, чрез настойника си Б. З. Т., ЕГН

*****, двамата с адрес: гр. П., ул. „И“ № **, чрез адв. С. Ч. от **, *срещу* „З Д Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за заплащане на обезщетение в размер на **114 000 лева**, представляващо имуществена вреда (претърпяна загуба) за разходи за болногледач, за периода **от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г.**, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, ведно със законната лихва от датата на исковата молба - 01.06.2023 г. до окончателното плащане.

Предявен е иск от А. Е. Т., ЕГН *****, чрез настойника си Б. З. Т., ЕГН *****, двамата с адрес: гр. П., ул. „И“ № **, чрез адв. С. Ч. от **, *срещу* „З Д Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за заплащане на периодично платимо **ежемесечно** обезщетение в размер на **4 441.92 лева** (след допуснато увеличение в размера по чл. 214, ал. 1, изр. 3 от ГПК), представляващо имуществена вреда (претърпяна загуба) от разход за болногледач, за периода **от 01.06.2023 г. до** настъпване на юридически факт, представляващ основание за изменение на размера или за отпадане на задължението за изплащане на присъденото месечно обезщетение, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, ведно със законната лихва, считано от 1-во число на съответния месец, за който се дължи плащането. Претендират се и направените по делото разноски. Сочи се банкова сметка.

Исковете се основават на следните **фактически твърдения**:

В исковата молба се твърди, че на 02.08.2018 г. В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № **** по автомагистрала „***“, на ** км, в посока гр. С, когато поради загуба на контрол над автомобила, същият се отклонява надясно и се удря в спрелия в аварийната лента лек автомобил марка „Ф“, модел „Т“, с ДК № ***, с водач Д Ф Г. Вследствие на пътнотранспортното произшествие са причинени телесни увреждания на пътника в л. а. „Ф“ – ищецът А. Т. Твърди се, че във връзка с инцидента е налице влязло в сила на 27.09.2019 г. решение № *** г. по АНД № *** г. на РС - П с което водачът В В е признат за виновен в извършване на престъпление, при което по непредпазливост е причинил телесни увреждания на ищеца, на основание чл. 78а от НК. Към настоящия момент съС.ието на А. Т. било толкова тежко, че той не разбирал свойството и значението на действията си, поради което бил поставен под пълно запрещение. Преди инцидента той се грижел за семейството си. Бил работоспособен. Макар да не работел преди инцидента по трудов договор, той е осигурявал издръжката си с работа „на частно“. Сега не може да се грижи за себе си. Станал изцяло зависим от съпругата си. Неработоспособен е и негоден да работи по трудов договор и да осигурява прехраната си. Досегашният му източник на доход, възлизащ на не по-малко от минималната работна заплата (МРЗ), е загубен. Тези вреди той ще търпи и занапред, доколкото не се очаква възстановяване на работоспособността му. Претендира се пропуснатата полза от загуба на доход за периода от инцидента до настъпване на юридически факт, представляващ основание за изменение на размера или за отпадане на задължението за изплащане на присъденото месечно обезщетение, считано от 1-во число на съответния месец, за който се дължи.

Ищецът се позовава на указанията по т. 4 от ППВС № 4/1975 г. относно дължимостта на обезщетение от причинителя на увреждането, ако здравословното състояние на пострадал при непозволено увреждане налага обслужването му от друго лице за заплатеното обслужване или дори да е гледан от свой близък без заплащане. Твърди се, че размерът на това обезщетение се равнява на необходимото възнаграждение за получените грижи. Това представлява разход за болногледач и за в бъдеще време, което се обхваща от понятието „всички вреди“ по чл. 51, ал. 1, изр. 1 от ЗЗД. Излага се, че дължимото месечно обезщетение следва да се определи на база средната пазарна цена за наемане на болногледач, след отчитане на определени цитирани програми, като „Личен асистент“ на МТСП и др. Поддържа се, че за 24 часови грижи за ищеца са необходими 4-ма болногледачи, за да може да се спазят изискванията за работно време и почивки на същите. Това обезщетение се претендира и за минало време, а именно от възникване на ПТП до датата на исковата молба (60 месеца), както и помесечно до края на живота му.

Твърди се, че по извънсъдебно отправената претенция до ответника на 19.02.2021 г. последният не се е произнесъл по нея и към настоящия момент.

Аргументира се, че между страните е налице сила на пресъдено нещо (СПН) относно извършения от водача В деликт, допуснатите от него нарушения на ЗДВП, вината му, причинната връзка и получените увреждания във връзка с ПТП. СПН е налице и досежно приетото за неоснователно възражение на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат (решения по т. д. № 23/2019 г. на ОС-Пазарджик, в. т. д. № 894/2021 г. на ПАС и определение по т. д. № 1538/2022 г. на ВКС).

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК ответникът „З Д Б И“ АД, чрез адв. М. Г. от ** е подал отговор на исковата молба. Оспорва исковете по основание и размер. Твърди, че във връзка с причинените на ищеца травматични увреждания е налице формирана СПН в резултат на влязло в сила решение на ПАС, недопуснато да касае. Твърди се, че е недопустимо този въпрос да бъде пререшаван. За получените увреждания ищецът бил обезщетен, образувал е изпълнително дело, като е събрал и присъдените с решението суми. Оспорва се, че е налице пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между ПТП и твърдените от ищеца имуществени вреди. Сочи се, че още през *** г. ищецът е претърпял ***, видно от решението по гр. д. № *** г. на ОС - П., към което е приложено решение на ТЕЛК, с което ищецът е освидетелстван с *** трайна неработоспособност. От него се установява, че ищецът още преди катастрофата е бил претърпял исхемичен инсулт, довел до исхемични промени и дискординационен синдром средна степен, т. е. ищецът е имал нужда от чужда помощ още преди катастрофата. Ето защо, претърпяният от ищеца втори инсулт през *** г. е резултат от увреденото му общо здравословно състояние, което датира от преди датата на ПТП-то. Никъде в медицинската документация няма направен извод, че претърпяният *** през *** г. има травматичен характер. Оспорва се претенцията за пропусната полза от загубени работоспособност и доходи, тъй като ищецът е с трайно намалена работоспособност още от *** г., т. е. преди ПТП. Оспорва се като недължима и претендираната лихва от 19.02.2021 г., доколкото главницата се търси за период 02.08.2018 г. - 31.05.2023 г. Повторният инсулт, претърпян от ищеца, вследствие на който е изпаднал в *** не е в причинно-следствена връзка с ПТП, а има исхемичен характер. Поради това се излага, че всички искове са неоснователни. Моли се за отхвърляне на исковете с присъждане на разноски.

В допълнителната искова молба, постъпила в срока по чл. 372, ал. 1 от ГПК, се поддържа изложеното в исковата, както и се оспорват възраженията на ответника.

В срока по чл. 373, ал. 1 от ГПК ответникът е депозирал допълнителен отговор на ДИМ. В него поддържа направените възражения.

По допустимостта на производството:

Процесуалната легитимация на страните съответства на твърденията на ищеца за претърпени вреди от деликт и застрахована гражданска отговорност на делинквента при ответника-З Д.

Сезиран е родовокомпетентният съд – чл. 104, т. 4 от ГПК.

Съдебната практика приема, че правилото на чл. 124, ал. 2 от ГПК позволява да се предяви иск за осъждане на ответника да изпълни повтарящи се задължения, чиято изискуемост настъпва след постановяване на решението, доколкото то има приложение в случаите на възникнало задължение - за бъдещи платежи, чиято дължимост е отнапред установена и не зависи от поведението на ищеца или ответника (напр. задължения за издръжка или за периодично обезщетяване на вреди от деликт) – така Решение № 373/27.04.2009 г. на ВКС по гр. д. № 5389/2008 г., IV г. о.

Съдът приема, че в случая претенцията на ищеца за присъждане на законната лихва за забава представлява последица от евентуалното уважаване на съответния главен иск – за обезщетение и не се предявява като самостоятелен иск по чл. 86 от ЗЗД, поради което ищецът не е длъжен да сочи размер на търсената лихва. Приема, че надлежно е упражнено правото на иск, доколкото ищецът е провел описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 от КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя, като го е сезирал с искане за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от процесния инцидент на 19.02.2021 г., респ. безрезултатно е изтекъл тримесечният срок за плащане от негова страна. Искът е предявен на 01.06.2023 г.

Съдът счита, че с влезлите в сила първоинстанционно Решение № 260089 от 09.06.2021 г. по т. д. № 23/2019 г. на ОС – Пазарджик, Решение № 104 от 02.03.2022 г. на Пловдивски апелативен съд по в. т. д. № 894/2021 г., II-ри състав, недопуснато до касационно обжалване с Определение № 50318/10.05.2023 г. на ВКС по т. д. № 1538/2022 г., I т. о., обективните предели на силата на пресъдено нещо (СПН) обхващат: противоправното и виновно поведение на застрахован при ответника делинквент, а именно В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, довело до настъпване на ПТП от 02.08.2018 г., при което е пострадал ищецът, като, както сочи и ВКС, обсъждайки мотивите на въззивното решение: *„Съдът е анализирал прекарания от пострадалия преди ПТП инсулт през *** г., както и новите два такива през *** г. и *** г., като изрично е съобразил в тази връзка заключението на вещото лице – невролог. Кредитирал е последното с оглед компетентния и подкрепен и от другите доказателства извод, че черепно-мозъчната травма при ПТП е довела до ***. ПАС е преценил свидетелските показания, като е посочил, че същите са категорични относно силно влошеното състояние на касатора след инцидента, претърпяната операция и конкретните проявления на травмата понастоящем – ****, нужда от придружител. Като цяло е преценил, че се касае до изключително сериозна и опасна за здравето и живота травма, която е провокирала развития се дементен синдром след последвалите два инсулта - тежка степен на умствена изостаналост с*

невъзможност за самостоятелен живот. Съобразил е и песимистичната прогноза за развитие на заболяването.“ По друг начин казано, така установеният факт, който съдилищата са приели за съществуващ към момента на формиране на СПН, т. е. към момента на приключване на съдебното дирене пред въззивния съд - 11.02.2022 г., а именно този, че черепно-мозъчната травма (ЧМТ) от ПТП е провокирала развилия се дементен синдром и е довела до съС.ието на ищеца, да не може да се грижи сам за себе си, и тя е в причинно-следствена връзка с претърпания инцидент, поради което този факт не може да бъде преразглеждан и пререшаван, тъй като е обхванат от СПН. Тоест не могат да бъдат разглеждани тези твърдения, които отричат крайният извод на съдилищата, че получената от процесното ПТП травма е довела до тежката степен на умствена изостаналост с невъзможност за самостоятелен живот, като това не значи, че настъпилите до 11.02.2022 г. факти от обективната действителност, касаещи преценката за работоспособност на ищеца и настъпилите в неговия патримониум имуществени вреди не могат да бъдат обсъждани и взети предвид при разглеждане на претенцията, доколкото са част от основанието на настоящия иск.

Всички новонастъпили факти, непреклудирани от СПН, могат да бъдат предмет на доказване и установяване в настоящото производство, още повече с влязлото в сила решение между страните се разрешава спор относно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, произтичащи от процесното увреждане, но няма пречка да се претендират непредявени до този момент вземания за имуществени вреди от същото увреждане.

Неоснователно е възражението, че претенцията от 36 300 лева (към датата на исковата молба), респ. след изменението – от 36 607.83 лева за посочения период не е описана надлежно от какво е съставена. Напротив, ищецът обосновава същата с размера на минималната работна заплата за същия този период.

С протоколно определение от последното открито съдебно заседание на 12.01.2024 г. съдът е допуснал изменение на исковете чрез увеличение в размера им, на основание чл. 214, ал. 1, изр. от ГПК.

Съдът приема от **фактическа страна** следното:

Както се изложи вече при преценка допустимостта на производството, не е спорно, че между ответното дружество и делинквентата В В е сключена застрахователна полица № **** за застраховка „ГО на автомобилистите“, валидна към момента на процесното ПТП от 02.08.2018 г., както и че надлежно е упражнено правото на иск, доколкото ищецът е провел описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 от КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя, като го е сезирал с искане за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от процесния инцидент на 19.02.2021 г., респ. безрезултатно е изтекъл тримесечният срок за плащане от негова страна. Не е спорно също така, че противоправното и виновно поведение на делинквентата е установено между страните по спора, с оглед СПН на влязлото в сила решение на съда по предходен спор за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от същия инцидент, съгласно чл. 299, ал. 1 ГПК. В тази връзка съдът няма да подлага на обсъждане представения Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 02.08.2018 г., нито решението по АНД № *** г. на РС – П с което на основание чл. 78а от НК е призната вината на делинквентата В М В за настъпване на процесното ПТП, като

същият е освободен от наказателна отговорност.

С влязло в сила на 11.03.2021 г. Решение № *** г. по гр. д. № ***г. на ОС – П. ищецът А. Т. е поставен под пълно запрещение, с което му е отнета изцяло дееспособността на основание чл. 5, ал. 1 от ЗЛС във вр. чл. 336, ал. 1 от ГПК. Видно от удостоверение на Община П., Б. З. Т. е назначена за настойник на ищеца Т. въз основа на протоколно решение от **** г.

С Експертно решение № ** от *** г. на II състав на ТЕЛК към „МБАЛ - П“ АД ищецът Т. е освидетелстван с *** трайно намалена работоспособност за 1 година, т. е. до ., с водеща диагноза: *****, като са отбелязани противопоказаните условия за полагане на труд: психо-физическо напрежение, огън, височини, водоеми, въртящи се механизми, лоши метеорологични условия и др. Относно трудовата му заетост до изготвяне на решението е посочено, че „не работи“.

От събраните по делото гласни доказателства се установи следното:

Свидетелят М Д А, съпруг на дъщерята на ищеца, дава показания, че знае за катастрофата от * г. ***Твърди, че дотогава А. Т. бил нормален човек, след катастрофата станал като дете. Бил на *****. Не разпознавал близките си. Жена му Б. се грижи за него – ***** и т. н. Преди е работила, но след катастрофата не работи понеже се грижи за мъжа си. Излага, че преди катастрофата ищецът събирал дърва, за да ги продава на хората. В горското работел на частно, като парите му ги плащали на ръка. Свидетелят обяснява, че **това го знае от други хора**. Не знае дали има документи за платените суми. Поддържа, че ищецът и двамата му сина изработвали по 400-500 лева на ден. Задължително работели всеки ден от всеки сезон през годината. Ищецът се издържа от пенсия след инцидента.

Свидетелят Х А М дава показания, че е съсед на ищеца. Знае, че същият е пострадал при ПТП през 2018 г. Заявява, че го е виждал на двора у тях, виждал е как жена му Б. ****. Преди катастрофата ищецът е работел като дървосекач към горското с двамата си сина; плащали са им в офиса на горското според количеството, което са отсекли. **Това го знае от сина на ищеца**, не е виждал да им плащат. Понякога ищецът е споделял със свидетеля, че той и синовете му заедно са изкаралвали до 5 000 лева за един месец. Един ден и той ходил да работи с тях, но в показанията не споменава за получено възнаграждение и начин на плащане.

От изслушаното по делото заключение на вещото лице – невролог д-р Д. С. по съдебномедицинската експертиза се установява, че при личния преглед ищецът е влязъл в кабинета, като бил воден под ръка от съпругата си, бил трудно контактен, не разбирал нарежданията на ****, но при обяснения от съпругата му на техния говорим език и при жестово изпълнение на нарежданията, повтарял същите. Неориентиран за време, място и собствена личност. След анализ на приетата медицинска документация се потвърждава, че ЧМТ от процесното ПТП е довела до хронична мозъчно-съдова болест, която е терен за последващи във времето нови мозъчно-съдови инциденти, като са описани и претърпяните от ищеца мозъчни инфаркти /преди наричани инсулти/ от *** г. и *** г. Обяснява се, че загубата на неврони е важен момент при ЧМТ, като това е предпоставка да останат трайни нарушения под формата на късни усложнения на травмената болест на мозъка, с трайни промени в съдовете и/или исхемични посттравматични зони на некроза, а те клинически се асоциират с късните прояви на травматична енцефалопатия, деменция, травматична

епилепсия, които корелират с висока степен на инвалидизация. Прието е, че обективизираната при неврологичния преглед на ищеца частична моторна афазия е в пряка връзка с ЧМТ и развитите ранни и късни усложнения. Обосновано е, че **** социален статус на ищеца и **** образование само по себе си прави по-трудна възможността за активно съдействие за възстановяване. Налице е необходимост от чужда помощ, като прогнозите за възстановяване са песимистични. Целта на лечението при този тип пациенти е да се подобри функцията на запазените неврони и кръвоносни съдове, за да се създадат нови колатерални мрежи за хранене на мозъка и да се ограничат и забавят във времето последствията.

От изслушаното по делото заключение на вещото лице Л. А. по съдебносчетоводната експертиза се установява, че за периода от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г. общият размер на МРЗ е **36 607.83 лв.** Установено е, че средното часово възнаграждение за наем на болногледач за периода от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г. е в размер на 4.82 лв., като за най-високата степен на зависимост от чужда помощ (IV степен) за 168 часа месечно, съответстващо на 8-часов работен ден, средното месечно възнаграждение възлиза на сумата от **809.76 лв.** По този начин изчислено, общото възнаграждение за наем на болногледач за периода от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г. е в размер на **46 394.80 лева.** Към месец октомври 2023 г., предхождащ изготвяне на заключението, средното месечно възнаграждение, дължимо за наем на болногледач, за най-високата степен на зависимост от чужда помощ (IV степен) за 168 часа месечно, съответстващо на 8-часов работен ден, възлиза на сумата от **1 110.48 лв.** В заключението е обяснено, че в програмите към МТСП, които са били изследвани не е предвидено полагане и заплащане на допълнителен труд в почивните и празничните дни. От прегледа на свободния наеман пазар на болногледач и на предлаганите обяви се установило, че цената на услугата е „по договаряне“, като има отделни цени за отделни услуги, като – само цялостно къпане – 55 лв., само бръснене – 20 лв., само подстригване /мъжко/ – 30 лв. и т. н.

Правни изводи:

Предявени са обективно съединени иски по чл. 432, ал. 1 от КЗ, според който увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ.

В производството по иск с правно основание по чл. 432, ал. 1 от КЗ върху ищеца лежи доказателствената тежест да установи: противоправното поведение от страна на делинквента; вредата (в случая имуществена); причинната връзка между деянието и вредата; вината; наличието на валидно застрахователно правоотношение между делинквента и застрахователното дружество по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите; настъпване на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя.

Отговорността на застрахователя за заплащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор, а не от непозволено увреждане. Тази гражданска отговорност е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, обстоятелство което обуславя отговорност на застрахователя за всички причинени от него вреди и при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредите.

Съдът приема за доказани противоправното и виновно поведение на делинквентна В В; наличието към датата на инцидента на валидно застрахователно правоотношение между водача и ответника по застраховка „ГОВА“.

Относно имуществените вреди, които се претендират под формата на пропуснатата полза от загубени работоспособност и оттам на доходи, както и претърпяна загуба от направени за предходен период и предстоящи за в бъдеще разходи за наем на болногледач, съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от ЗЗД, делинквентът дължи обезщетение за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. При така очертания обем на отговорността не съществува съмнение, както в теорията, така и в практиката, че обезщетението обхваща както претърпяната загуба, така и пропуснатата полза. Понятието пропуснатата полза не е дефинирано в гражданския закон. В теорията и съдебната практика се приема, че пропуснатата полза е неосъществено увеличаване на имуществото на увреденото от деликта лице. Претърпяната загуба се дефинира като намаление на имущественото състояние.

Според приетото в ТР № 3 от 13.01.2023 г. по тълк. дело № 3/2021 г. на ОСГТК на ВКС, на обезщетяване подлежат само реалните вреди, т. е. правото на обезщетение се поражда само за действително претърпените вреди, а не предполагаемите или хипотетични, тъй като обратното може да доведе до случаи на неоснователно обогатяване. **Възможността** за увеличение на имуществото на увреденото от деликта лице сама по себе си **не е достатъчна**, за да се приеме наличието на пропуснатата полза. Дали пропуснатата полза е щяла да бъде реализирана е въпрос за съществуване или несъществуване на обективни факти от действителността, които подлежат на доказване и от които произтича тази възможност. Тъй като законът изисква реално настъпила вреда, за да възникне правото на обезщетение, предположението за наличието на пропуснатата полза трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, като не може да почива на логическото допускане за закономерно настъпване на увеличението.

При съобразяване на гореизложеното и видно от събраните по делото писмени и гласни доказателства, съдът приема, че ищецът не доказва при условията на пълно и главно доказване, че със сигурност е пропуснал да увеличи своето имущество, доколкото принципно е съществувала възможност, ако не беше пострадал от инцидента да работи и да получава ежемесечно минималната работна заплата за целия исков период.

Този извод се налага на първо място от липсата по делото на каквито и да е писмени доказателства, които пряко или косвено да доказват, че ищецът преди инцидента е полагал труд и е получавал възнаграждение за това (като трудови и/или граждански договори, разписки, ведомости, платени данъци и осигуровки от работодател и т. н.), докато косвени доказателства за обратното са налице, видно от експертното решение на ТЕЛК № **** от *** г., в което относно трудовата заетост на ищеца е посочено „не работи“.

От друга страна, от същото това решение на ТЕЛК е видно, че ищецът е освидетелстван с *** трайно намалена работоспособност, като условията, при които същият може да полага труд следва да не налагат психо-физическо напрежение, лоши метеорологични условия, височини и т. н. В този ред на мисли, съдът не кредитира показанията на двамата свидетели (М АА и Х М), които освен че не излагат свои

непосредствени впечатления за получавания трудов доход от ищеца (чули от сина му, респ. от други лица), но и дават показания, които съдът съобразява на основание чл. 172 от ГПК с оглед възможната тяхна евентуална заинтересованост, доколкото изложеното от тях противоречи на останалия материал по делото (решението на ТЕЛК), а именно че ищецът е извършвал ежедневен и целогодишен, без прекъсвания тежък физически труд като дървосекач. Отделно от това, съдът счита показанията на св. А. за противоречиви и силно преувеличени, доколкото се твърди от една страна, че ищецът се издържал от *пенсията си*, а същевременно, че с двамата си сина получавали „чист“ доход от 400-500 лв./ден. Св. М също не излага непосредствени впечатления за получавани доходи от ищеца вследствие на положен труд. Разказва, че от сина на ищеца знае, че плащанията са извършвани в офиса на горското, но лично не е виждал това, дори и в деня, когато твърди лично да е ходил да работи с тях.

Дори да се приеме, че ищецът е работил, при условията на възмездни (неофициални) договорни отношения с държавни учреждения, каквито са Държавните горски стопанства, то липсата на доказателства за поС.ната му, а не инцидентна трудова заетост не може да обоснове извод за сигурно пропускане да бъде увеличено имуществото му в твърдения размер на МРЗ, доколкото се касае до бъдещо несигурно събитие – възлагане на работа, която ищецът да може да изпълнява с оглед влошеното му здравословно съС.ие и намалена работоспособност, а в случаите на наемане на работа при регламентирани договорни отношения същата да е съобразена както със здравословното съС.ие на ищеца, така и да отговаря на действащото трудово законодателство в България. Да се приеме обратното, би довело до неоснователно обогатяване за сметка на ответника.

Предвид горното, исковите за заплащане на пропусната полза са неоснователни и подлежат на отхвърляне.

По исковите за заплащане на обезщетение за претърпяна загуба:

Съгласно задължителната съдебна практика - т. 1 от ППВС № 4 от 23.12.1968 г. на обезщетение подлежат всички вреди, които са настъпили или ще настъпят, като пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане, в който смисъл са и постановените Решение № 499/30.06.2010 г. по гр. д. № 647/2009 г. на ВКС, IV г. о., Решение № 153/2.06.2011 г. по гр. д. № 526/2010 г. на IV г. о., Решение № 317/1.07.2011 г. по гр. д. № 1553/2010 г. на IV г. о. Изразът "всички вреди" дава обхват на нормата по отношение на вредите, които са настъпили, както и на тези, които ще настъпят като пряка и непосредствена последица от увреждането. Всички имуществени вреди подлежат на обезщетяване, ако се докаже, че са в причинна връзка с увреждането, включително и бъдещи вреди и пропуснати ползи, но само доколкото е сигурно, че такива действително са настъпили, или непременно ще се осъществят. Настъпването на вредите, съответно - неизбежността от настъпването им, се доказва от увреждения.

Приетият за установен съобразно влязлото в сила решение факт, установим принципно и от събрания по делото доказателствен материал, вкл. СМЕ, че получената по време на ПТП черепно-мозъчна травма е довела ищеца Т. (макар и не изведнъж, а постепенно, развивайки хронична мозъчно-съдова болест, провокирала и развилия се дементен синдром) до трайно съС.ие на тежка степен на умствена изостаналост, води до извод, че той обективно не може да се грижи сам за себе си. Въпреки установената от

вещото лице д-р С. необходимост от чужда помощ, същата е забелязала при личния преглед, че ищецът успява адекватно да реагира на определени нареждания на говоримия за него език от съпругата му, като при жестово изпълнение на нарежданията, повтаря същите.

Въз основа на тези констатации за съС.ието на ищеца, необходимостта от поС.но и непрекъснато наблюдение и грижи и през нощта не е установена. Следва да се отчете и факта, че ищецът живее в едно домакинство със съпругата си, която полага непосредствено грижи за него, с оглед на което претенцията за осигуряване на четирима болногледачи денонощно при непрекъснато, 24-часово присъствие се преценява като прекомерна. Основната нужда от грижа, помощ и съдействие (*****) е през деня. Тази помощ може и следва да бъде осъществявана от болногледач ежедневно, при нормална продължителност на работното време през деня от 8 часа (чл. 136, ал. 3 КТ).

Съгласно т. 4 от ППВС № 4/30.10.1975 г., ако здравословното съС.ие на пострадал при непозволено увреждане е налагало неговото обслужване от друго лице, за заплатеното от пострадалия на това лице причинителят на увреждането дължи обезщетение. Той дължи такова обезщетение **на самия пострадал** и в случая, когато последният **не е заплащал** за обслужването, а е бил гледан от свой близък, който поради тази причина не е получавал трудовото си възнаграждение. Размерът на обезщетението в този случай се равнява на необходимото възнаграждение за получените грижи. При установени досега положени грижи за болногледач от страна на съпругата на ищеца и с оглед необратимостта на съС.ието му, налагащо и занаяпред такива разходи, вредите са доказани. С установяването, че вследствие увреждането ищецът се нуждае и ще се нуждае и за в бъдеще до смъртта си от поС.ни грижи от болногледач, са установени както вече причинените му имуществени вреди - разходи за болногледач, така и вредите за в бъдеще, тъй като е сигурно, че такива ще настъпят в имуществената му сфера, респ. ищецът ще се нуждае от поС.ни грижи до края на живота си и дотогава ще има нужда от разходи за болногледач. По естеството си обезщетението за вече настъпилите имуществени вреди до постановяване на съдебното решение, както и на тези, които със сигурност ще настъпят за в бъдеще, касаят едно и също по правния си характер задължение, следващо от фактическия състав на деликтната отговорност, затова с оглед доказаното съС.ие на ищеца, което може да се приеме за необратимо и не може да се очаква да се подобри, искът за заплащане на обезщетение за претърпяна загуба за периода от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г. е основателен до размер на **46 394.80 лева**, а за разликата до 114 000 лева, като неоснователен, следва да се отхвърли. Акцесорното искане за законна лихва следва да се присъди от датата на исковата молба. Съдът намира за основателен и иска за присъждане на ежемесечно обезщетение за претърпяна загуба за разход за болногледач за периода от 01.06.2023 г. до настъпване на юридически факт, представляващ основание за изменение на размера или за отпадане на задължението за изплащане на присъденото месечно обезщетение до размер от **1 110.48 лева**, а за разликата до 4 441.92 лева, като неоснователен, следва да се отхвърли. Акцесорното искане за законна лихва следва да се присъди, считано от 1-во число на съответния месец, за който се дължи плащането.

По разноските:

Ищецът претендира разноски за оказаната безплатна адвокатска защита от адв. М. Д. от **, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв. На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК

ответникът следва да бъде осъден да заплати адвокатско възнаграждение в размер на общо **6 509,80 лева**, съразмерно на уважената част от исковете.

Ответникът също претендира разноски за адвокатско възнаграждение в размер на общо 16 500 лева с ДДС, като ищецът е направил възражение за прекомерност на същото, на основание чл. 78, ал. 5 от ГПК. Възражението за прекомерност е основателно. Минималното адвокатско възнаграждение, дължимо от ищеца, съобразно реално платеното възнаграждение и отхвърлената част от исковете е в размер общо на **9 093,14 лева** с ДДС.

Когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда. Съдебната практика приема, че и в случаите по чл. 78, ал. 6 от ГПК осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски, но съразмерно с уважената част от иска, които в случая се равняват на сумата от **3 454,88 лева** - държавна такса и **301,18 лева** - депозит.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, да заплати на А. Е. Т., ЕГН *****, с поС.ен адрес: гр. П., ул. „И“ № **, сумата от **46 394.80 лева** (четиресет и шест хиляди триста деветдесет и четири лева и 80 стотинки), представляваща обезщетение за причинена имуществена вреда (претърпяна загуба) за разходи за болногледач, за периода от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г., настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, ведно със законната лихва от датата на исквата молба - 01.06.2023 г. до окончателното плащане, по банкова сметка с *****, с титуляр: АД „Ч., П и И“, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, като

ОТХВЪРЛЯ предявения иск за разликата над присъдените 46 394.80 лева до претендираните 114 000 (сто и четиринайсет хиляди) лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, да заплати на А. Е. Т., ЕГН *****, с поС.ен адрес: гр. П., ул. „И“ № **, **ежемесечно** сумата от **1 110.48 лева** (хиляда сто и десет лева и 48 стотинки), представляваща обезщетение за причинена имуществена вреда (претърпяна загуба) от разход за болногледач, за периода **от 01.06.2023 г. до** настъпване на юридически факт, представляващ основание за изменение на размера или за отпадане на задължението за изплащане на присъденото месечно обезщетение, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, ведно със законната лихва, считано от 1-во число на съответния месец, за който се дължи плащането, по банкова сметка с *****, с титуляр: АД „Ч., П и И“, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, като

ОТХВЪРЛЯ предявения иск за разликата над присъдените 1 110.48 лева до претендираните **ежемесечно 4 441.92** (четири хиляди четиристотин четиристот и един лева и

92 стотинки) лева, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от А. Е. Т., ЕГН *****, чрез настойника си Б. З. Т., ЕГН *****, двамата с адрес: гр. П., ул. „И“ № **, чрез адв. С. Ч. от **, *срещу* „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за заплащане на обезщетение в размер на **36 607.83 лева** (трийсет и шест хиляди шестстотин и седем лева и 83 стотинки), представляващо имуществена вреда (пропусната полза) от загубени работоспособност и доходи, за периода **от 02.08.2018 г. до 31.05.2023 г.**, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от А. Е. Т., ЕГН *****, чрез настойника си Б. З. Т., ЕГН *****, двамата с адрес: гр. П., ул. „И“ № **, чрез адв. С. Ч. от **, *срещу* „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, за заплащане на периодично платимо **ежемесечно** обезщетение в размер на **9 3 3** (деветстотин трийсет и три) **лева**, представляващо имуществена вреда (пропусната полза) от загубени работоспособност и доходи, за периода **от 01.06.2023 г. до** настъпване на юридически факт, представляващ основание за изменение на размера или за отпадане на задължението за изплащане на присъденото месечно обезщетение, настъпила в резултат на ПТП от 02.08.2018 г. по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ водач В М В, управлявал товарен автомобил марка „И“, модел „***“, с ДК № ****, като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, *да заплати* на адвокат М. Д. Д. от **, личен номер ****, сумата от **6 509,80 лева** (шест хиляди петстотин и девет лева и 80 стотинки), представляваща съразмерно на уважената част от исковите адвокатско възнаграждение, дължимо за оказаната безплатна адвокатска помощ на ищеца, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв.

ОСЪЖДА А. Е. Т., ЕГН *****, с поС.ен адрес: гр. П., ул. „И“ № **, *да заплати* на „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, сумата от **9 093,14 лева** с ДДС (девет хиляди деветдесет и три лева и 14 стотинки), представляваща адвокатско възнаграждение за производството пред първа инстанция, съразмерно на отхвърлената част от исковите, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

ОСЪЖДА „ЗД Б И“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Д Б“ № **, *да заплати* по сметка на Окръжен съд – Пазарджик сумата от **3 454,88 лева** (три хиляди четиристотин петдесет и четири лева и 88 стотинки) – държавна такса и **301,18 лева** (триста и един лева и 18 стотинки) – депозити за вещи лица, съразмерно на уважената част от исковите, както и **5 (пет) лева** – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумите в срока за доброволно изпълнение, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението може да бъде обжалвано пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____